

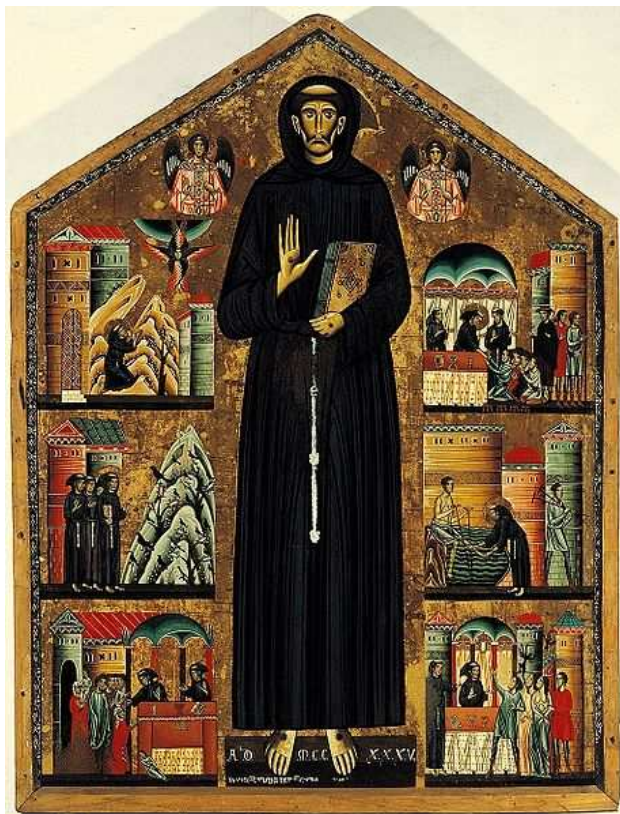
Bonaventura

In de maand juli staan diverse franciscaanse heiligen in het middelpunt.

De martelaren van Gorcum (het huidige Gorinchem) komen misschien het eerst in gedachte, omdat zij de patroonheiligen zijn van de Nederlandse minderbroeders. In 1572, kort na de reformatie, de tijd van de Beeldenstorm, worden een aantal religieuzen en priesters, onder wie 11 minderbroeders, in Gorcum gevangen genomen en naar Den Briel (momenteel Brielle) gebracht. Zij moeten de katholieke leer op een aantal belangrijke punten afzweren. Dan zullen ze worden gespaard. Onder leiding van hun gardiaan Nicolaas Pieck weigeren zij en blijven getuigen van datgene waarin zij geloven. Allen worden uiteindelijk in de nacht van 8 op 9 juli opgehangen. (In 1867 werden zij heilig verklaard).

Een andere in het oog springende franciscaanse heilige, die herdacht wordt in juli is Bonaventura. Op 15 juli vieren we zijn patroonfeest. Johannes van Fidanze wordt geboren in 1217 en studeert aan de universiteit van Parijs en treedt daar toe tot de minderbroeders. Sindsdien is hij bekend als Bonaventura. Hij vervolgt zijn studie theologie in Parijs. Zijn promotie tot doctor en benoeming tot docent loopt ernstig vertraging op ten gevolge van een meningsverschil tussen de seculiere leiding van de universiteit en de Kerk. Uiteindelijk wordt hij in 1257 benoemd, maar in datzelfde jaar wordt hij gekozen tot generaal minister van de Orde van de Minderbroeders. Om die reden moet hij Parijs alsnog verlaten.

Bonaventura wordt wel de tweede stichter van de Orde van de Franciscanen genoemd. Hij heeft met veel wijsheid en takt de Orde meer en meer geschikt gemaakt voor de prediking en beoefening van de theologie.

Daardoor kon de Orde een bijzondere rol spelen bij de, toen zo noodzakelijke, pastorale en theologische vernieuwing van de Kerk. Bonaventura schrijft veel theologische en filosofische boeken. Zijn levensbeschrijving van Franciscus wordt in 1263 tot de enige officiële levensbeschrijving verklaard. Een benoeming tot bisschop heeft Bonaventura lang geweigerd, maar uiteindelijk zwicht hij voor het aandringen van de paus. Bonaventura heeft ook een rol gespeeld bij de voorbereidingen van het concilie van Lyon, waar de eenheid met de Griekse Kerken werd hersteld. Tijdens het concilie overlijdt Bonaventura in 1274.

*Michel Versteegh ofs
Juli 2010*